

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Ltd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko (...) G. A. z siedzibą w L. (Cypr)

o rozwiązanie spółki

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 8 maja 2013 r.

sygn. akt IX Gc 388/13

w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych

oddala zażalenie.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji oddalił wniosek powódki o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazał, że powódka nie przedłożyła żadnych dokumentów przedstawiających jej stan finansowy i majątkowy. W szczególności nie dołączyła takich dokumentów jak deklaracja dla podatku VAT, sprawozdania finansowego spółki czy też aktualnej historii posiadanych rachunków bankowych. Sąd dostrzegł niecodzienną sytuację powódki w imieniu której występuje kurator ustanowiony w trybie art. 42 k.c.

Przede wszystkim jednak powództwo jest oczywiście niezasadne co powoduje, że wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie może być uwzględniony.

Na postanowienie to zażalenie wniosła powódka zarzucając mu naruszenie art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 167, poz. 1398) poprzez jego niezastosowanie mimo istnienia przesłanek do zwolnienia powódki od kosztów sądowych oraz naruszenie art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez brak zarządzenia stosownego dochodzenia w sytuacji gdy Sąd powziął wątpliwości co do stanu majątkowego strony postępowania.

W konsekwencji wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w poprzez zwolnienie jej od opłaty od pozwu.

W uzasadnieniu wskazała na niecodzienną sytuację powoda. Uchwałą nr 1 z dnia 29 grudnia 2008 r. prezes, będący jedynym członkiem zarządu został odwołany. Powódka dnia 6 marca 2009 r. złożyła wniosek o wykreślenie go z rejestru. Od tego czasu upłynęło 5 lat. Ostatnim dokumentem obrazującym sytuację finansową powódki było

sprawozdanie finansowe za 2007 r., które zostało załączone do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Innych dokumentów, w szczególności wskazanych przez Sąd I instancji, brak, w związku z czym nie jest możliwe ich przedstawienie, a w zaistniałej sytuacji kurator nie ma żadnej możliwości spowodowania ich sporządzenia.

W świetle licznych prowadzonych przeciwko powódce postępowań o zapłatę jej zła sytuacja majątkowa nie powinna budzić wątpliwości, a jeżeli takie wątpliwości się zrodziły, Sąd I instancji winien był zarządzić stosowne dochodzenie celem sprawdzenia stanu majątkowego strony postępowania.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Ustawodawca obciążył, zatem osoby prawne ubiegające się o zwolnienie od kosztów sądowych obowiązkiem wykazania braku stosownych środków na koszty postępowania już w fazie złożenia pisma.

Wyjątkowość zastosowania instytucji zwolnienia od kosztów sądowych powoduje, że swoją sytuację finansową strona obowiązana jest przedstawić ze szczególną starannością.

Sąd przed rozstrzygnięciem wniosku strony o zwolnienie od kosztów sądowych winien zbadać jej sytuację materialną, ale czyni to w oparciu o przedłożone dokumenty oraz złożone oświadczenia i w wyniku dokonanych ustaleń stwierdza, czy przedstawiony przez stronę materiał jest wystarczający do uwzględnienia jej wniosku.

Powyższe pozwala na stwierdzenie, że zarzut pozwanej, iż Sąd nie zarządził dochodzenia w trybie art. 109 ust. 1 wskazanej ustawy jest bezzasadny.

Postrzegając trudną sytuację wnoszącego zażalenie zauważyć należy, że kurator spółki uprawniony jest do zasięgnięcia niezbędnych informacji w tym np. zapoznania się z aktami rejestrowymi i ustalenia stanu ewentualnego zadłużenia w urzędzie skarbowym czy stanu rachunków bankowych powódki. Mógł też zawnieść przeprowadzenie dowodu z akt Sądu, który ustanowił go kuratorem, gdyż sytuacja powódki winna być w tym postępowaniu badana.

Zauważyć też należy, że żalący nie polemizuje w zażaleniu ze stwierdzeniem Sądu Okręgowego, że powództwo jest oczywiście niezasadne, co na podstawie art. 109 ust. 2 powołanej ustawy stanowi samodzielną podstawę oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Niezależnie od kwestii zasadności innych wskazywanych przez Sąd Okręgowy przesłanek w postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2013 r. nie ulega bowiem wątpliwości, że w procesie o rozwiązanie spółki, legitymacja bierna nie przysługuje współnikowi.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro